

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătrar de an	4 1/2 "
Un număr	35 bani

Manuscrisele se adresează redacției

„Foaia Diecezană” iar banii de prenumără-
țiune și inserțiuni administrației „Tipo-
grafia și Librăria diecezană” în Caransebeș
Telefon Nr. 30.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
edicta etc. publicate de 3 ori, dacă conțin
până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200
de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Nr. 217. Pres. ex. 1921.

IOSIF

din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul dreptcredincios al Eparhiei ortodox-române
a Caransebeșului.

Iu Cler și popor credincios,

Dar, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Christos!

BCU Cluj / Central University ... „Lumină din Lumină, Dumnezeu
adevărat din Dumnezeu adevărat,
născut iară nu făcut”...

Simbolul credinței.

Este necuprinsă de mintea omenească, iubirii mei, economia mântuirii neamului omenesc de sub jugul păcatului strămoșesc: planul după care Dumnezeu în nemărginita Lui bunătate a desăvârșit această mântuire. Dumnezeu a făgăduit protopărinților noștri Adam și Eva îndată după căderea lor în păcat, că va trimite Mântuitoriu, care va zdrobi capul șerpelui amăgitoriu. În conștiința urmașilor neștearsă a ramas această făgăduință dumnezească, și în măsura în care progresa întunecimea minții îndepărtată din ce în ce tot mai mult dela cunoștința de Dumnezeu, să înmulți și răutatea omenească, corupția morală, desfrăul, împetrirea inimei față de lipsiți prindea tot mai mult teren, devenia de altă parte mai arzător dorul după Mântuitoriu așteptat. Dumnezeu prin aleșii Săi, patriarhi, proroci, a pregătit calea mântuirii în timpul dinainte de venirea Mântuitoriuului, iară cu Nașterea Mântuitoriuului s'a început faptea desăvârșire a mântuirii. Și cine este Mântuitoriuul născut? Este Iisus Christos, fiul Unul născut al Tatălui, „Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”.

Oh, ce zi de bucurie, de fericire a fost pentru Magii dela răsărit, când, conduși de steaua, ce li-s'a arătat au ajuns să vadă pe blândul Iisus pruncul în ieslea peșterii culcat, și să-i pună înainte daruri: aur, smirnă și tămâie! Bucuria și fericirea Magilor a trecut din generație în generație până în zilele noastre. Bucuria sărbătoarei Nașterii Mântuitoriuului umple sufletul tuturor dela mic până la mare. Toți suntem cuprinși de măreția acestei sărbători. Și cu drept cuvânt, pentru că noi știm acum mai mult decât Magii. Magii căutau pe nou născutul împărat al Iudeilor, și aflându-l i-s'au închinat lui ca unui împărat. Noi însă știm mai mult. Știm, că prin Nașterea din Vitleem a venit în lume Mântuitoriuul Iisus Christos, așteptat de toate neamurile, „ca să strice lucrurile diavolului”, ca să lege pe șerpele cel vechiu, care e diavolul și satana”. Știm, că a venit în lume „Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut iară nu făcut”, prin carele însă „toate sau făcut”.

1) I. Ioan c. 3, v. 8.

2) Ioan Apos. c. 20, v. 2.

Aşa ştim, şi aşa mărturisim în simbolul credinţei noastre, care ştiinţă şi mărturisire se bazează pe sfânta scriptură. Ştim, că această Lumină, acest Dumnezeu adevărat s'a arătat în lume prin Naşterea din Vitleem şi această ştiinţă şi convingere, ce o mărturisim, ne face, ca să fim înălţaţi cu cugetul şi inima, să simţim şi să fim pătrunşi de bucurie, să simţim fericire totdeauna, şi aşa şi astăzi, când serbăm Naşterea Mântuitorului Iisus. Ştiind acestea ne închinăm nou născutului Prunc Iisus, ca unui adevărat Dumnezeu.

Da, iubirii mei, Lumina cea adevărată s'a născut astăzi; Lumina, carea a imprăştiat negura întunerăcului ce cuprinsese mintea omenească prin căderea în păcat; Lumina, carea a luminat şi luminează calea ce duce la reunirea cu Dumnezeu; Lumina, carea ne-a făcut fii ai Luminei vecinice; Lumina, carea este însuşi Dumnezeu. „*Eu sum lumina lumii, cel ce îmi urmează mie nu va umbla în întunec, ci va avea lumina vieţii*“³, a zis însuşi Mântuitorul. Şi cuvântul Mântuitorului s'a adevărit, şi să adevăreşte neîncetat.

Lumina a Cărei naştere în peştera Vitleemului o serbăm astăzi a deschis şi luminat mintea oamenilor de a cunoaşte pe Dumnezeu, şi li-a încălzit inima pentru de a-L iubi şi preamări, şi prin această luminare şi încălzire a nobilitat simţurile oamenilor, în urma cărei nobilitări oamenii, cari au îmbrăţişat Lumina, adică pe Mântuitorul Iisus Christos, primindu-i şi urmându-i învăţăturile, şi-au rădicat privirile către Dumnezeu, spre cele înalte, năzuind spre adevărata fericire vremelnică şi spre cea vecinică, fiind cea dintâiu cu deosebire odihna în Dumnezeu şi preamărirea Lui, îndestularea cu sine însuşi, ca o urmare a împlinirii îndatoririi omeneşti pe pământ, ca membru folositoriu al societăţii omeneşti, eară cea vecinică fiind unirea cu Dumnezeu în lăcaşurile cereşti.

Venind în lume Iisus, Lumina cea adevărată, să aprindem fieştecare din noi făcliuţa minţii noastre la Lumina cea de Sus venită, la învăţăturile dumnezeescului prunc născut astăzi, dacă voim să avem nu numai adevărată viaţă trecătoare, ci şi viaţă vecinică. Şi oare cine ar fi omul, care să nu voiască, să nu dorească aceasta? Cred, că numai aceia, cari pierzând busola, steaua conducătoare, îndepărtându-se dela dreapta credinţă, nu au credinţă, nu cred că este o viaţă dincolo de mormânt, cari şi-au pierdut sufletul şi inima; cari toată fericirea şi-o află în exploatarea şi consumarea bunurilor şi plăcerilor trecătoare lumesti, şi aşa inconştient să asemănă vietăţilor necuvântătoare.

Să aprindem deci făclia minţii noastre şi să ne încălzim şi nobilităm inimile. Şi aceasta cu atât mai mult, cu cât acum, în urma marelui războiu trecut, în toate părţile vedem silinţi şi întreceri parte în a distruge ordinea socială şi dreapta credinţă, parte în a ajunge la stăpânire asupra altora.

Suntem un popor cu însuşiri sufleteşti măreţe, nobile, cu nimica mai prejos decât alţii, dară până acuma am fost încercuiţi, împedecaţi dela înaintare, pe alocurea sugrumaţi, şi aşa am petrecut şi ne-am conservat în jurul şi la adăpostul sfintelor noastre altare. Acum lumea s'a schimbat. Am ajuns şi noi la libertate şi dispunem noi de noi, de soartea noastră. Libertatea însă nu însemnă desfrâu, a face ce voeşti fără privire la interesele înalte ale societăţii tale, ale neamului tău, ci a să folosi de toate mijloacele în cercul şi cu respectarea ordinii legale, pentru de a înainta, a-ţi perfecţiona toate facultăţile tale spirituale şi morale; ca popor dornic şi vrednic de viaţă, a te întări în ale ştiinţei, a te întări moraliceşte şi materialiceşte în cele economice, spre a te rădica la loc de frunte în societatea omenească.

Conştiinţa de aceasta, de bunurile şi postulatele libertăţii, să ne arătăm vrednici de libertate şi de însuşirile noastre frumoase, năzuind a înainta cu paşi repezi pe toate cărările vieţii, ca să ajungem cât mai îndată la loc de frunte în marea familie a popoarelor. Şi, mare şi puternic este Dumnezeu! El ne va ajuta, ca năzuinţele noastre să fie binecuvântate, încoronate cu succes, să ne ajungem ţinta ce o dorim.

Să cere însă, ca să nu ne înstrăinăm de sfintele noastre altare, de puternicul nostru seut din trecut, prezent şi viitoriu; să nu le părăsim, ci aprinzând făclia minţii noastre mărginite la flacăra Luminei adevărate, la învăţăturile Domnului nostru Iisus Christos, avându-le acestea ca bază şi temelie solidă, să ne dăm toată silinţa pentru cultivarea spiritului nostru în toate ramurile ştiinţei, făcându-ne astfel părtaşi în cel mai larg cerc al poporului nostru la bunul comun al omenimei, pe care trebuie să-l formeze cultura cea adevărată, nobilitată prin adevărurile credinţei creştine, prin învăţăturile Mântuitorului Iisus Christos, păstrate în curăţenia lor în sinul sfintei noastre biserici. Ştiinţa să nu să înstrăineze de

³) Ioan c. 8, v. 12; c. 12, v. 46.

religiune, de credință, ci să domnească o deplină armonie între acești doi factori principali de cultură, între știință și credință, și această armonie este asigurată, dacă adevărurile religioase, învățăturile sublime ale Mântuitorului nostru păstrate în sfânta noastră biserică, formează temelia năzuințelor noastre de a ne cultiva spiritul în toate ramurile științei. Această armonie, această temelie asigură întărirea noastră, viitorul nostru și, peste tot, existența noastră pe acest pământ. Astfel să vor prăbuși toate uneltirile dușmanilor bisericii și neamului nostru. Astfel vom fi în sufletul nostru îndestulați cu noi înșine și prin urmare vom avea adevărată fericire vremelnică. Vom stăpâni pământul strămoșesc păstrat și câștigat cu multe jertfe de vieți, și-l vom lăsa moștenire urmașilor noștri, și așa vom avea viață, viață națională, nu trecătoare, ci vecinică.

Iubiții mei ! Din cele de până aci să poate vedea, că neprețuite sunt învățăturile Mântuitorului Iisus Christos, păstrate și predate de sfânta noastră biserică ; că îmbrățișarea lor este indispensabilă pentru om și pentru binele societății omenesti. Învățăturile Mântuitorului Iisus păstrate în biserică noastră și împărtășite de ea credincioșilor sunt de valoare vecinică, precum vecinic este Învățătorul ; ele sunt neschimbabile, precum neschimbabilă e Lumina Care le-a răspândit, adică : Domnul nostru Iisus Christos. Ele sunt vecinice și neschimbabile precum vecinic și neschimbabil e Dumnezeu.

Insemnătatea acestor învățături o dovedește și faptul, că însuș Fiiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Christos s'a pogorât din ceriu și le-a descoperit oamenilor pentru mântuirea lor. Dela îmbrățișarea lor, și delo viața noastră în consonanță cu ele, depinde, dupăcum să vede din cele ce le-am expus mai înainte, bunăstarea și fericirea noastră vremelnică. Dară omul, ca ființă spirituală și materială, cu suflet nemuritoriu are și o menire mai înaltă și anume: a cunoaște, a iubi și a preamări pe Dumnezeu și prin aceasta să se împreune cu Dumnezeu și să ajungă fericirea vecinică. Această împreunare, această reunire cu Dumnezeu, să înfăptuește prin credință, prin îmbrățișarea legii noastre strămoșesti, care cuprinde în sine complexul învățăturilor, pentru răspândirea cărora s'a pogorât din ceriu Domnul nostru Iisus Christos, din nemărginita dragoste a lui Dumnezeu cătră făptura Sa, cătră neamul omenesc, căruia a voit să-i dea puțință de a se ridica de sub jugul sclăviei spirituale, de sub urmările păcatului strămoșesc ; de a renoi legătura intimă cu Dumnezeu, ce s'a rupt prin păcat. Căci, dupăcum însuș Mântuitorul ne spune, „*asa a iubit Dumnezeu lumea încât și pe Unul născut Fiiul Său l-a dat, ca tot celce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci.*“⁴⁾

Omul e muritoriu după partea lui cea materială ; el e un călătoriu pe acest pământ, sufletul său însă, însuflat prin Dumnezeu, este nemuritoriu, are viață vecinică. De aceea năzuința noastră trebuie să fie îndreptată spre a ne asigura starea fericită pentru această vecinicie, carea să ajunge prin renoirea legăturii cu Dumnezeu, prin credința în Unul născut Fiiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Christos, și prin primirea învățăturilor Lui, întocmindu-ne viața conform acestor învățături, căci însuș Mântuitorul Iisus ne spune, că tot celce crede în dânsul va avea viață de veci, adică fericirea vecinică.

* * *

Să ne prosternem iubiții mei, cu suflete smerite înaintea lui Iisus, Care ni-se arată astăzi umilit, în scutece înfășiat și în ieslea peșterii culcat, căci *El este Mântuitorul lumii ; El e „Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, ... prin carele toate s'au făcut*“. S'a născut luând chipul robului, chipul omenesc, din nemărginită dragoste pentru neamul omenesc, ca să-l mântuească luminându-l prin învățăturile sale dumnezeesti. Proșternându-ne înaintea Lui, să deschidem larg porțile inimii noastre și să-i primim învățăturile, ce să păstrează cu sfințenie și se vestesc în sfânta noastră biserică strămoșească, resonând neîncetat glasul Lui din sfintele Evanghelii, ce să cetesc la serviciile dumnezeesti.

Astfel făcând, vom fi adevărați „fii ai Luminei“.⁵⁾

Impărtășindu-Vă binecuvântarea arhierescă sum

Al vostru tuturor

Caransebeș la sărbătoarea Nașterii Domnului, 1921.

Cu dragoste părintească

Dr. Iosif Tr. Badescu
Episcop.

⁴⁾ Ioan c. 3, v. 16.

⁵⁾ Ioan c. 12, v. 36.

Probleme actuale

de preotul EUGEN SUDREȘIANU.

(Continuare)

Referitor la căsătoriile cari să desfac prin sentințele forurilor civile și cari căsătorii au fost binecuvântate și bisericeste, preotul să se informeze întotdeauna din bună vreme sau curând, și după ce părțile primesc sentințele valide și ridicate la valoare de drept ale forurilor civile, să le ceară aceste sentințe și să facă imediat demersurile ca aceste căsătorii să se desfacă grabnic și bisericeste, ca părțile să poată pași fără piedecă la altă cununie validă bisericască, deoarece până ce căsătorii de felul acesta nu sunt desfăcute în mod valid și bisericeste, nu pot pași părțile cu vre-o altă persoană la cununie bisericască. Și să fim sinceri că și din acest motiv rămân multe căsătorii civile nebinecuvântate și bisericeste, ceace să va putea evita, dacă preotul va urma conștientios și la vreme procedura corectă care să impune după împrejurări de felul acesta.

Și ca să se mențină autoritatea divină a sacramentului căsătoriei, preotul să nu participe la așa numitele „cununii la salcă”, ci să caute să le împiedece cu orice preț, chiar solicitând ajutorul forurilor civile la caz de nevoie, dar să nu se deosească și terfelind moralitatea să onoreze cu prezența sa astfel de oște, pentru ceace nu poate exista vre-o scuză că cutare îi este rudă, fin etc. și că având impediment canonic sau politic nu se pot cununa unii ca aceia și bisericeste. Preotul să-și facă datorința pe deplin, să delătore impedimentele de felul acesta și apoi să se încheie căsătorie legală civilă și apoi îndată și cea bisericască.

Preotul însuși să fie exemplu viu de moralitate și religiozitate, serios dar și blând și autoritativ.

Peste tot cam în acest fel cred că se poate îndrepta viața religioasă morală decăzută din parohiile noastre.

3. *Sectele.* Înainte de război la poporul de rând și în pătura cultă n'a prea fost lăjit sectarismul decât numai în parte mică, la poporul de rând: baptizmul (pocăiții) și nazarenismul, la pătura cultă pozitivismul (ateiștii); acum după război sectele încep a se lăși și înmulți prin ceice în decursul războiului au ajuns în coatingere, mai cu seamă în Rusia, cu felurii propoveduitori sectari, de cari învățături molipsindu-se și ajungând acum pe la vetrele lor au devenit cei mai mulți dintre aceștia propagatori ai învățăturilor sectare. Cauza pentru cari să abat sau s'au abătut deja dela învățătura bisericii noastre dreptcredincioase atât în trecut cât și în prezent, atât la poporul de rând, cât și în pătura cultă este necunoașterea cu temei a învățăturilor bisericii noastre și anumitele aversiuni alimentate mai cu seamă de socialiști și comuniști în contra bisericii și a slujitorilor ei.

Combaterea cu succes să poate face la poporul de rând, dacă preotul va catechiza însuși și cu cea mai mare conștientozitate așa ca băieții de școală după terminarea cursului primar să fie în curat și să-și câștige convingerea, că învățătura bisericii noastre ieste singură mântuitoare, mai târziu cu cei adulți să menție și să perfecționeze opera începută prin predici și prelegeri populare susținând la ocaziuni întotdeauna că singur învățătura bisericii noastre e cea adevărată. Combaterea la pătura cultă să face tot în mod analog, trebuind să înzistăm că mai vărtos în școlile secundare să se puie cel mai mare pond pe studiul religiunii, ba chiar la universitate ar trebui să se introducă mai la toate facultățile studiul *apologeticii creștine* ortodoxe, iar preoții

cari au credincioși culți să nu întrelase ca la ocaziuni binevenite să predice în mod convingător despre învățăturile adevărate și singur mântuitoare ale bisericii noastre. Iar față de cei trecuți deja în sânul feluritelor secte, preotul să nu întrelase nici o ocaziune dată ca pe unii ca aceștia convingându-i să i readucă la biserica ortodoxă.

4. *Raportul întrepre coți și învățători,* are să fie întotdeauna cordial și corect, au să se sprijinească reciproc în toate afacerile obștești cari privesc bună starea morală, culturală, etc. a parohiei sau a comunei și intrucât s'ar ivi divergențe de păreri în oareș-cări cauze, să caute a le aplană singuri — între 4 ochi — nu în public, în ședințele comitetului sau a sinodului parohial, prin casa comună sau pe stradă, căci o aplanare de felul acesta înriurează în mod răufăcător asupra moralei credincioșilor — și în mod frățesc și cu iubire. Unde sunt școale confesionale, preotul ca directorul local să nu considere pe învățător ca subalternul său, ci ca pe un coleg, și să caute întotdeauna să'l atragă, nu să'l instrăineze de biserică, ca să'l devie învățătorul un ajutor folositor, atât în biserică la sf. slujbe cât și afară în parohie în cele pastorale. În schimb preotul n'are voie să denege nici când ajutorul și sprijinul său învățătorului, nu numai în cele școlare ci în toate ce privesc afacerile obștești, ce te va iniția învățătorul — în afară de școală.

5. *Purtarea preotului:* Are să fie corectă, imparțială și blândă atât în parohie cu credincioșii cât și afară de parohie în societate și pe credincioși să „nu-i belească” după-cum zic unii poporeni cu feluritele taxe stolare, ci să fie cu considerare la starea materială a credincioșilor și să caute a-i convinge despre scumpetea de azi și astfel influințându-i să lase la buna lor chibzuală chestia taxelor stolare și cred că cu o astfel de tactică să va putea ajunge ca să fie onorat convenabil pentru funcțiunile particulare ce va face credincioșilor, până ce aceste taxe să vor norma definitiv prin autoritățile superioare competente. Să nu escedeze la pomene și oște unde va fi reținut, ci să caute și la astfel de ocazie să influințeze spre bine moravurile credincioșilor. În afară de parohie prin orașe asemenea să nu escedeze nici când, nici să se poarte prin aceste locuri necorect și imoral, să nu facă datorii murdare, sau să denege plățirea datoriiilor ce eventual va avea. Să fie blând și drept cu credincioșii săi atât cu cei buni cât și cu cei răi, că toți îi sunt fii sufletești și la toți cari i-se vor adresa să le dea sfaturi bune și blânde.

6. *Serviciul divin:* Să fie frumos și înălțător, preotul să fie pătruns întotdeauna de rugăciunile și cântările ce le va servi fie la serviciile publice din biserică, fie la serviciile particulare înafară de biserică; să se servească regulat toate serviciile sfinte prescise și să nu servească grăbit sau omițând părți fie mici fie esențiale din sfintele slujbi; servind astfel vom atrage credincioșii la sfintele slujbi și putem avea nădejdea, că bisericile noastre acum cam goale, iar să vor umplea cu credincioși atunci când vom servi în s. biserică.

7. *Îmbrăcămintea:* Să fie curată de culoare închisă și croi convenabil preotesesc. Recunoaște și P. S. Nostru Episcop, că nu putem umbla în todeauna în reverendă la economie și prin târguri, dar atât în parohie acas cât și în afară de parohie când venim la orașe, să fim curați îmbrăcați și în mod convenabil, și nici aci să nu cadă nimenea în extremități umblând prea zdrențoși sau după ultima modă parisiană. În cazul prim ne vor dejudeca oamenii că suntem niște golani, cari nu avem cu ce ne îmbrăca, ceace ie un neadevăr, deoarece nimenea dintre noi nu ie așa de sărac, ca să nu se poată înhăina ca preot în mod convenabil. Și după o zicală veche, hainele fac pe om, iar mania de a se îmbrăca

în mod frivol după ultima modă parisiană, de care suferă mai cu seamă cei tineri dintre colegi, produce ilaritate și lumea judecă pe unii ca aceștia dintre preoți ca neserioși.

Iar serviciile sfinte, chiar și cea mai mică slujbă acasă nu se facă fără de reverendă, că aceasta dă nimbul cuvenit preotului și credința credincioșilor va fi liniștită, că serviciul făcut de preot s'a făcut după toate formele interne și externe. Mai adaug, că haina preotului ce va purta în afară de slujbele sfinte, să fie nu numai de culoare închisă, ci să fie de croi ceva lungă, forma pardesiului, sau salon cu vestă închisă la guler, care port să și numește „civil preoțesc“. (Urmează)

Nașterea Domnului.

Sărbătoarea nașterii Domnului nostru Isus Hristos, numită de popor „Crăciun“, este socotită de sfinții părinți ca începutul și baza celorlalte sărbători.

„Din această sărbătoare izvorăsc celelalte, ca râurile dintr'un izvor“, zice sf. Ioan Gură-de-aur. Căci „dacă Hristos nu s'ar fi născut după trup, apoi nu s'ar fi botezat, ceiace este cuprinsul teofaniei; dacă nu s'ar fi născut, nu s'ar fi răstignit, ceiace este cuprinsul Paștilor; dacă nu s'ar fi născut nu ar fi trimis pe Duhul sfânt, ceiace este cuprinsul cincizecimii“.

Cu toate acestea sărbătoarea nașterii Domnului nu are aceiaș vechime ca Paștile și cincizecimea, cari au fost cele dintâi sărbători ale creștinilor.

Începutul sărbătorii nașterii Domnului în biserica creștină datează din veacul al 3-lea, când în biserica răsăriteană se sărbă la 6 Ianuarie, dimpreună cu sărbătoarea botezului Domnului, sub numirea de *epifanie* sau *teofanie* (arătarea Domnului). Tot în ziua de 6 Ianuarie s'a sărbat nașterea Domnului în veacul al 3-lea și în biserica apuseană, ceiace se poate deduce din faptul, că biserica apuseană a păstrat la 6 Ianuarie *sărbătoarea celor trei regi* („trei crai dela răsărit“), cari au venit la Vitleem să se închine pruncului Isus (Matei 2, 1—12). Ni-se pare greșită, deci, afirmația unora, că în biserica apuseană nașterea Domnului s'a sărbat dela început la 25 Decemvrie.

Ziua de 25 Decemvrie s'a sărbat mai întâi la Roma ca ziua nașterii lui Hristos în prima jumătate a veacului al 4-lea, când — se zice, că la ordinul papei Iuliu I. (336—352), — s'ar fi făcut cercetări în arhivele Romei cu privire la conșcrierea populației ordinată de împăratul August și din acele cercetări s'ar fi constatat, că Isus s'a născut în ziua de 25 Decemvrie a anului 754 dela zidirea Romei.

Această zi (25 Decemvrie) s'a primit apoi, treptat, și de biserica răsăriteană, începând din a doua jumătate a veacului al 4-lea până către jumătatea veacului al 6-lea, ca zi de sărbătoare

întru aducerea aminte de nașterea Domnului, iar ziua de 6 Ianuarie a rămas ca zi de sărbătoare întru aducerea aminte de botezul Domnului.

În biserica răsăriteană s'a sărbat prima dată nașterea Domnului la 25 Decemvrie în biserica din Constantinopol la anul 379, când sf. Grigorie Nazianseanul a ținut o cuvântare foarte frumoasă, din care cuvintele „*Hristos se naște măriși-l*“ se cântă și astăzi în catavasiile dela nașterea Domnului. Dela Constantinopol a trecut practica apuseană, de a se sărbă nașterea Domnului în ziua de 25 Decemvrie, la Antiohia, unde a fost introdusă prima dată la anul 388, când sf. Ioan Gură-de-aur a motivat această practică în predica sa. În biserica din Alexandria s'a introdus această practică pe timpul sfântului Chiril (412—444), iar în biserica din Ierusalim pe timpul arhiepiscopului Iuvenal (425—458) în prima jumătate a veacului al 5-lea (pe la anul 430). În fine, în veacul al 6-lea, împăratul Iustinian I (527—565) a dat un edict prin care ziua de 25 Decemvrie s'a decretat ca obligătoare pentru întreaga biserică răsăriteană ca zi de sărbătoare a nașterii Domnului.

În chipul acesta întreaga biserică, răsăriteană și apuseană, a ajuns să sărbeze nașterea Domnului în una și aceeaș zi — la 25 Decemvrie — și aceasta a durat până către sfârșitul veacului al 16-lea, când s'a făcut reforma calendarului prin papa Grigorie XIII (1572—1585) la anul 1582. De atunci și până astăzi biserica apuseană sărbează nașterea Domnului la 25 Decemvrie după calendarul grigorian, iar biserica răsăriteană la 25 Decemvrie după calendariul iulian. Este interesant, că în veacul trecut (al 19-lea), adică dela 1800 până la 1900, — 25 Decemvrie al calendarului iulian cădea de odată cu 6 Ianuarie al calendarului grigorian și astfel în ziua, în care biserica răsăriteană sărbă nașterea Domnului, cea apuseană sărbă pomenirea celor trei regi. Dela 1900 încoaci, 25 Decemvrie iulian coincide cu 7 Ianuarie grigorian, deci sărbătoarea celor trei regi a apusenilor cade la ajunul nașterii Domnului a răsăritenilor.

Dealtcum, ziua de 25 Decemvrie a fost bine aleasă ca ziua nașterii Domnului. În această zi romanii păgâni aveau sărbătoarea soarelui învingător, pentru că atunci, după solstițiul de iarnă, zilele începeau iarăș să crească învederând astfel biruința luminii solare asupra întunerecului. Așezarea sărbătorii creștine „Nașterea Domnului“ în locul sărbătorii păgânești a soarelui biruitor, are o adâncă însemnătate simbolică: biruința „soarelui dreptății“, cum este numit Hristos în troparul Crăciunului, asupra întunerecului fără-delegilor.

Iar iudeii sărbău (și sărbează și astăzi) la 25 a lunii Chislef (Decemvrie) curățirea templu-

lui din Ierusalim prin Iuda Macaveul, numită și sărbătoarea lumânărilor sau „Hanuca“ (și sărbătoarea asmoneilor). Înlocuind biserica creștină această sărbătoare iudaică cu sărbătoarea nașterii Domnului, simbolizează curățirea și sfințirea sufletească a creștinilor, cari formează *biserica vie*, prin lumina cea adevărată a învățaturii lui Hristos.

P. Bizerea.

Nouă emisiune de acții la „ALBINA“.

Adunarea generală extraordinară a institutului de credit și de economii „ALBINA“ din Sibiu, ținută în 23 Noembrie a. c., apreciând motivele invocate, a primit propunerile Consiliului de administrație și a decis cu unanimitate urcarea capitalului social dela Lei 10,000.000 — cât este astăzi, la Lei 25,000.000.

În urma autorizării primate, Consiliul de administrație a deschis subscripție pentru noua emisiune de acții.

Prospectul de emisiune cuprinde în liniamente generale următoarele condițiuni:

Acționarii vechi au dreptul să opteze cel mai târziu până la 31 Ianuarie nou 1922 tot după două acțiuni vechi trei acțiuni nouă.

Cursul de emisiune pentru acțiunile optate de vechii acționari — respective de erezii lor — se stabilește la suma de Lei 135 — din care Lei 100 — se vor trece la capitalul societar, iar Lei 35 — ca primă de emisiune, la fondurile de rezervă.

Prețul acțiunilor se va vărsa în 5 rate egale de câte 20%, iar prima de Lei 35 de acțiune se va achita deodată cu vărsământul întâi.

Pentru plata acțiunilor se fixează următoarele termene:

Rata I	de Lei 55	— până la 31 Ianuarie	1922
„ II	„ „ 20	— „ „ 31 Martie	1922
„ III	„ „ 20	— „ „ 31 Mai	1922
„ IV	„ „ 20	— „ „ 31 Iulie	1922
„ V	„ „ 20	— „ „ 30 Sept.	1922.

Față cu acționarii, cari nu vor achita ratele la termen, se vor aplica dispozițiile §-lui 10 din statute.

Acțiunile nouă se vor emite cu nominalul de Lei 500 — adică se vor contrage tot 5 acțiuni à Lei 100 nominal în o acțiune nouă de Lei 500 — deci acționarii sunt rugați a subscrie un număr de acțiuni, care împreună cu cele vechi, ce mai au pe numele lor, să fie divizibil cu 5.

Ca locuri de subscripție și vărsăminte sunt designate Centrala, Filialele și agenturile „Albinei“, apoi băncile membre la „Solidaritatea“.

Atrăgându-se luarea aminte a organelor parohiale și protopresbiterale, în a căror competență cade administrarea averilor bisericesti, li-se recomandă să subscrie acții din emisiunea nouă a „Albinei“ pe baza acțiunilor vechi, ce le posed comunele respective fundațiunile bisericesti și școlare.

Cătră studențimea bănățeană.

Studente și studenți bănățeni, conștienți de rostul social-cultural ce-l avem în colțișorul nostru de pământ, veniți cu toții la

ADUNAREA GENERALĂ

a Cercului Studenților Bănățeni, care va avea loc la 11 Ianuarie 1922, orele 9 a. m. în sala de studiu a Internatului Comunității de Avere din Caransebeș.

Momentul e sublim, fiți demni de el!

MLADEN MAREȘ

Secretarul General al Cercului Studenților Bănățeni.

NB. Cât privește călătoria cu trenul, studenții vor fi puși în curent de către Secretariatul General al Cercului prin ziarul nostru.

Avis

comunelor bisericesti și altor abonenți ai foii noastre.

În urma scumpetei enorme a hârtiei și a tiparului s'a arătat necesitatea, pentru reducerea deficitului cu care s'a lucrat până acum, a se urca abonamentul anual al „Foaii Diecezane“ la suma de 50 Lei începând cu 1 Ianuarie 1922.

Administrația.

Ș T I R I

Examen de cvalificație preotească. Sâmbătă în 18 Decembrie s'a ținut la Venerabilul Conzistor diecezan din Caransebeș examen de cvalificație preotească. S'au supus la examen 4 candidați, cari toți au obținut nota „disfins“ și anume: *Romul Nouacovicin* din Gârbovăț, *Iosif Cristescu* din Mehadica, *Martin Remus Rădoi* din Obreja și *George Muntean* din Bolvașnița.

Înmormântarea Doamnei Maria Curescu s'a săvârșit Sâmbătă în 18 Decembrie cu mare pompă. Prohodul l-a celebrat însuși P. Sf. Sa Episcopul diecezan cu asistența a 7 preoți și anume: P. On. Dni protopresbiteri Andrei Ghidiu, George Petrescu și Spiridon Șandru; presbiterii Dr. Petru Barbu, directorul institutului teologic, Teodor Șandru, George Noaghea și Filip Pop, profesori. După terminarea serviciului divin P. Sf. Sa Dl Episcop a rostit o pătrunzătoare predică scoțând la iveală virtuțile scumpei defuncte, care așa a iubit biserica, încât și-a testat toată averea Venerabilului Consistor diecezan, și care a fost într'o vreme mult stimată și respectată pentru influința ce-o avea natural asupra bărbatului ei, care era președintele Comunității de avere; dar în vremea din urmă uitată de toți aceia, cari mai nainte îi cereau protecția. Defuncta a fost o creștină de model, care a îngrijit de sufletul său și s'a putut mută din viață cu deplină liniște sufletească. Predica a stors lacrimi din ochii ascultătorilor. Sicriul a fost împodobit cu o cunună de recunoștință din partea Venerabilului Consistor diecezan și cu una din partea Comunității de avere. Un public

imens din toate straturile societății i-a dat defunctei ultimul onor pământesc. Odihnească în pace și fie-i memoria binecuvântată!

Conferințele cercului didactic din loc. Duminecă în 19 Decembrie s'a terminat seria I a conferențelor științifice -- literare ținute de membrii cercului didactic din loc. Ultima conferință din seria I a fost a Dlui profesor *Dim. Soceneanțu*, care a tractat „despre patriotism” arătând în ce constă patriotismul și aducând multe exemple de patriotism din istorie, demne de admirat. În decursul conferinței s'au recitat, spre ilustrare, câteva poezii patriotice prin elevii de liceu *I. Borlovan* cl. V, *David Blidariu* cl. V și *Tit Liviu Oprișa* cl. VIII. După conferința Dlui Soceneanțu s'au desfășurat înaintea publicului proiecțiunile luminoase astronomice întârziate, aparținătoare conferinței despre Soare, Lună, Pământ etc. a Dlui profesor *I. G. Constinescu*.

Secretar general al cultelor și instrucțiunii a fost numit Dl *Aurel Ciortea*, în locul Dlui Oct. Prie, demisionat.

Primar al Timișorii a fost numit Dl inginer *Nicolae Vidrighiu*.

Alegerea de preot din Șemlacul-mare. În Dumineca trecută (12/25 Dec.) s'a ținut alegerea de preot pentru a doua parohie din Șemlacul-mare sub președinția Dlui paroh *George Olde* administrator protopresbiteral în Ferendia, ca esnis protopresbiteral. A fost ales fostul preot în Agadici *Aureliu Nemoian* cu totalitatea voturilor (62).

Linia ferată Caransebeș—Orșova în urma intervenției Dlui deputat și fost ministru *Al. Vaida-Voevod* a fost redată Direcțiunii C. F. R. din Timișoara.

Tasul fondului mitropolitan. Se atrage atențiunea Oficiilor protopresbiterale și a celor parohiale la dispozițiunile concluzului congresual din anul 1878 cu privire la înființarea unui fond mitropolitan, conform cărui concluz în tot anul la sărbătoarea „Arătarea Domnului” are să se poarte un tas separat în toate bisericile din mitropolie în folosul aceluși fond. Sumele adunate sunt a se trimite Oficiilor protopresbiterale pe lângă raport cel mult până în 1 Aprilie 1922, iar de acolo Consistoriului diecezan în legătură cu câte un conspect general, de unde apoi se vor înainta Consistoriului mitropolitan.

Hoți în biserică. În una din nopțile trecute au intrat hoți în catedrala din Caransebeș, deschizând ușa cu chei false. Bani n'au aflat. Au luat însă o cruce frumoasă, dăruiată bisericii de Dl *Suru*, librar-editor în București, și un potir aurit. Poliția caută pe răufăcători.

Loteria de clase a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Tragerea I. a loteriei de clasă, inițiate de Asociațiune, se va face Vineri în 31 Decembrie vechiu 1921 (13 Ianuarie n. 1922). Domnii comisionari sunt rugați a trimite listele exacte ale biletelor vândute până cel mult în 28 Decembrie v. 1921 (10 Ianuarie n. 1922) la adresa Asociațiunii (Sibiu, Str. Șaguna 6).

Partea oficială.

Nr. 4876 B. ex 1921.

CONCURS.

În temeiul Statutului organic § 63, combinat cu § 23 punct 5 și a §-lui 7 din „Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter”, Consistorul diecezan ortodox român al Caransebeșului, -- aprobând condițiunile de concurs stabilite în ședința comitetului protopresbiteral, ținută la 16/29 Noembrie 1921, -- publică concurs pentru întregirea *postului de protopresbiter în tractul Buziașului* cu sediul în Buziaș.

Competenții la acest post de protopresbiter trebuie să dovedească, că au cvalificațiunea prescrisă prin concluzul de sub Nr. prot. 111 al Congresului național bisericesc din anul 1888.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. a) Două sesiuni parohiale din parohia protopresbiterală Buziaș;

b) Casa protopresbiterală cu supraedificatele ei și grădina aparținătoare;

c) Două estravilane;

d) Birul și stola parohiei protopresbiterale din Buziaș.

2. Desdaunarea pentru pierderea suferită prin ștergerea ședulelor de cununie, amăsurat concluzului Sinodului eparhial Nr. 69 ex 1897, care desdaunare pentru protopresbiteratul Buziașului face suma de 200 Lei anual și se solvește dela Cassa diecezană.

3. Birul protopresbiteral dela preoții din tract.

4. Paușal, de călătorie ce se solvește din Cassa diecezană în mărimea votată anual de Sinodul eparhial, care sumă în prezent face 200 Lei anual.

5. Paușal pentru cancelaria protopresbiterală după preliminarul votat anual de Sinodul protopresbiteral.

Cei-ce doresc să competeze la acest post își vor subșterne rugările lor, provăzute cu documentele prescrise despre cvalificațiunea și ocupațiunea lor de până acuma, Consistorului diecezan în termen de 30 de zile, socotite dela prima publicare a acestui concurs în „Foaia Diecezană”.

Caransebeș, din ședința conzistorială, ținută în 9 Decembrie 1921.

CONCURSE.

Se escrie concurs pentru indeplinirea parohiei vacante clasa I din **Uzdin**, protopresbiteratul gr. or. români al Panciovei cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pe baza ordinațiunei Ven. Const. cezană ddto 25 August a. c. Nr. 3499 B. 1921.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 34 jugere catastr. Dările erariale și comitatense după această sesiune le va plăti alegândul preot.

2. Stolele de la înmormântări, botezuri, cele obișnuite acuma până, la revenirea stărilor normale.

3. Cvarțir în casa parohială, constatator din 2 odăi, curte și grădină, precum și alte edificii trebuincioase.

4. Birul parohial de 300 dinari anual plătit din lada bisericeii.

5. Lemnele de încălzit locuința, dară numai pe iarna aceasta.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh la parohia vacantă de aici au să-și substearnă rugărilor instruate conform normelor din vigoare, adresate comitetului parohial din Uzdin, la Prea Onoratul oficiu protopresbiteral gr. or. român al Panciovei în Vârșeț.

Uzdin din ședința comitetului parohial gr. or. român, ținută la 29 Sept. (12 Oct.) 1921. 2—3

Iancu Milu

preș. com. par.

Ioan Sunda

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresbiter.

5. Casă parohială nu este, deci de locuință se va îngriji alesul preot, afară de aceea va plăti și darea după pământul ce-l folosește

Doritorii de a ocupa acest post, să-și trimită rugărilor instruate conform „Regulamentului pentru parohii“ Prea On. Domn protopresbiter Traian Oprea în Vârșeț și sunt poștiți a se presenta cu prealabila incuviințare a protopresbiterului în sf. biserică, în vre-o Duminică ori sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar nu în ziua de alegere.

Râtișor, din ședința com. paroh. ținută la 25 Septembrie 1921.

Teodor Răbăgia

inv. și preș. com. par.

Lăzar Roman

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* protopresbiter.

Nr. 4554 B. ex 1921.

Acest concurs se publică cu adausul, că în senzu §-lui 29 al Regulamentului pentru parohii și a decisului consistorial ddto 3 Martie și 12 Aprilie 1914 Nr. 3053, ridicat la valoare de concluz sinodul cu concluzul Nr. 33 ex 1914, credincioșii sunt îndatorați a presta și birul parohial, care constituie o parte legală a dotațiunii, preotești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 9 Decemvrie 1921.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif. Tr. Badescu.

2—3

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Conzistoriu diecezan ddto 29. Iulie 1921. Nr. 3170. B., subscrisu-comitet parohial escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia diecezană pentru ocuparea postului de paroh, în parohia de clasa I. din **Râtișor**, protopresbiteratul Vârșețului, județul Torontal-Timiș. —

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială, constatătoare din 30 jughere stânjenii □
2. Un plaț întravilan de 800□ st.
3. Un plaț estravilan de 800□ st.
4. Stola și venitele uzitate.

Au apărut

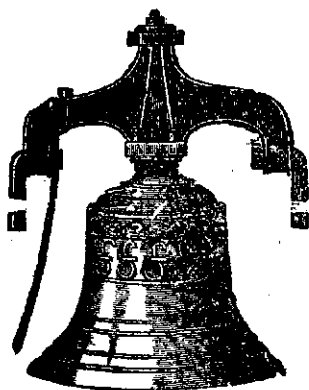
3—3

în editura institutului de editură
„CARTEA ROMÂNEASCĂ“

Nepoții Roademultulesei

carte pentru copii (cartonată) de FLORIAN
CRISTESCU. Prețul 9 Lei.

De vânzare la principalele Librării din Tară.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

și fabrică de scaune de fer pentru clopote

TIMIȘOARA-FABRIC.

39—52

Calculări de preț să trimit gratuit.